

Filmtendenser.

OMTALT AV FREDRIK GIERTSEN

Traumer og h

Den gode læreren er en koselig kanadisk film om et alvorlig tema. Dette i likhet med mange andre franske filmer de siste årene.

Naturtalent. Når en ung lærerinne tar sitt eget liv, og ingen henvender seg for å ta over hennes plass, dukker plutselig Monsieur Lazhar opp. Han er fra Algerie, hevder han er lærer, og rektor går med på å gi ham sjansen.

Han viser seg å være et naturtalent, og han oppnår god kontakt med de traumatiserte 11- og 12-åringene i klassen, der forgjengeren var klasseforstander. Tross kulturforskjeller blir han også godt mottatt av de andre lærerne, og de fleste av foreldrene.

Vi blir spesielt godt kjent med to av elevene Alice og Simon, som begge så lærerinnen hengende i klasserommet etter selvmordet. Alice er Lazhars favoritt, mens Simon er en aggressiv gutt, fordi han klandrer seg selv for det som skjedde: Han

hadde nemlig fått den ulykkelige lærerinnen i trøbbel, en gang han urettmessig hadde beskyldt henne for å prøve å kysse ham. Nå innbiller han seg at hun hadde ordnet det slik at det var han som skulle finne henne.

Det er den velmenende Lazhar, som vi snart skal få vite slett ikke er lærer, som får gredd ut dette, mens de andre – inkludert den innleide spesialpsykologen – har foretrukket å legge lokk på saken.

Lazhars hemmelighet

Mangfold og toleranse blir stadig sterkere temaer i denne filmen, ettersom handlingen skrider fram. For Lazhar har en hemmelighet: Han er egentlig asylsøker, og hans sak er oppe til en nervepirrende vur-

dering, mens han utfører lærergjerningen med så stor ro.

I virkeligheten var han restauranteier i Algerie, der hans kone og deres to barn nettopp hadde mistet livet i en påsatt brann, fordi hun hadde skrevet en kritisk bok om regimet i landet. Den gode læreren er med andre ord i en minst like fortvilet situasjon som barna han viser slik omsorg for.

Handlingen i filmen foregår i Montreal i den fransktalende delen av Canada, en by som for øvrig har sitt eget forhold til mangfoldighet: Nylig ble for første gang en jøde valgt til borgermester her, en mann som attpåtil er den første engelskspråklige til å inneha denne posisjonen siden 1912.

Filmen ligner ellers på et par andre franske filmer fra de siste årene, som for eksempel *Polisse* (Maïwenn, 2011), som handler om en gruppe politibetjenter i sedelighetsavsnittet i Paris, og *Om guder og mennesker* (Xavier Beauvois, 2010), om en håndfull franske munkere fanget i fjellene i Algerie.

Philippe Falardeaus gode intensjoner gjør at han foretrekker framdrømte idealskikkelser framfor karakterer med egne liv.

Omtalte filmer.

DEN GODE LÆREREN
Regi: Philippe Falardeau,
Canada
Premiere 25. desember

POLISSE
Regi: Maïwenn,
Frankrike
2011

OM GUDER OG MENNESKER
Regi: Xavier Beauvois,
Frankrike
2010

KLASSEN
Regi: Laurent Cantet,
Frankrike
2008

Å VÆRE OG HA
Regi: Nicolas Philibert,
Frankrike
2002

emmeligheter

VARME: Den Oscar-nominerte filmen *Den gode læreren* er historien om en manns og en skoleklasses opplevelse av sorg og tap. FOTO: SCANPIX

Det disse to først og fremst har til felles med *Den gode læreren*, er tematiseringen og behandlingen av et kollektivt traume. Klassesituasjonen, som jo er det dominerende her, er noe vi tidligere sett i filmer som *Klassen* (Laurent Cantet, 2008) og den enda eldre *Å være og ha* (Nicolas Philibert, 2002).

Kaoskontroll

Den gode læreren har noen styrker og noen svakheter. Styrken ligger først og fremst i manuset, for de to forskjellige traumene – det ene kollektivt, det andre individuelt – bringes virkelig sammen på en fin måte.

Men svakheten ligger i at denne kontakten ikke slår gnister. For hvem har sett et så rolig klasserom som det vi opplever i

Den gode læreren? Ikke i drabantbyen i *Klassen*, ikke på landsbygda i *Å være og ha*, og slett ikke i det virkelige liv. Vi møter et par problembarn, samt noen som er sensitive og innadvendte, mens andre er irriterende flinke, men de er alle kontrollerbare og mot-takelige for lærerens pedagogiske påfunn.

Og Lazhar selv er ingen utpreget sannsynlig karakter, for hvem kan være så grunnleggende hyggelig og balansert etter nylig å ha mistet hele sin familie? Problemet med regien i denne filmen er at Philippe Falardeaus gode intensjoner gjør at han foretrekker framdrømte idealskikkelser framfor karakterer med egne liv. *Den gode læreren* forblir derfor en altfor pyntelig film i forhold til temaene den tar opp.

Jeg føler likevel for å like denne filmen,

og gjør det langt på vei. Det er fint med «feelgood-filmer» i blant – for det er det den er, siden tragediene langt på vei er skjøvet ut av historiens rammer.

Det gjør godt å av og til bli minnet på at det finnes mange elskverdige mennesker der ute, ikke minst i skoleverket. Men om man som regissør velger å dempe effektene av slike enormt vanskelige ting som her tas opp, så gjør man seg selv en bjørnetjeneste. For når sprengstoffet først er bragt til torgs, kan det ikke bare gattes over – da kan det likegodt utelates til fordel for mer dagligdage konflikter.

Det er slik det gjøres i *Å være og ha*, som er en film om kraften i de store utfordringene i små menneskers liv. Det gir mer troverdighet, for det er slik det er å være menneske. ■